

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

SKB:s remissvar avseende Kärnavfallsfondens hemställan om förordningsändring

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har bildats av bolagen inom den svenska kärnkraftindustrin och har till uppgift att ta hand om allt radioaktivt avfall och använt bränsle från de svenska kärnkraftverken. Uppdraget är ett av Sveriges största miljöskyddsprojekt vars mål är att trygga en säker hantering för både människor och miljö.

Detta remissvar har tagits fram i samarbete med Vattenfall AB, Ringhals AB, Sydkraft Nuclear Power AB, Fortum Sverige AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, OKG Aktiebolag och Barsebäck Kraft AB. När det hänvisas till SKB nedan avses också övriga angivna bolag. Några av bolagen avser även att lämna separata remissvar.

Sammanfattning

SKB tillstyrker de ändringar som föreslås i förordningen (2017:1180) om förvaltningen av kärnavfallsfondens medel.

SKB delar Kärnavfallsfondens analys om att de föreslagna ändringarna ger fonden möjlighet att uppnå en högre förväntad avkastning vid oförändrad risknivå, dels genom att tillåta kreditobligationer i den av portföljen som regleras av 8 §, dels genom att ersätta 20-årsregeln med en 10-årsregel. SKB ser även positivt på att förslaget möjliggör en effektiv valutamatchning under systemets hela återstående livstid. För att säkerställa ett långsiktigt hållbart finansieringssystem anser SKB att riskpremien i diskonteringsräntan bör ses över.

Utvärdering av det nya placeringsmandatet

SKB konstaterar, i likhet med Kärnavfallsfonden, att införandet av den långsiktiga portföljen har haft stor betydelse för fondens avkastning, samtidigt som den endast har medfört en måttlig påverkan på fondens totala risknivå. Diversifieringseffekter mellan basportföljen och den långsiktiga portföljen utgör en central förklaring.

Kärnavfallsfondens placeringsregler är konservativa

SKB delar Kärnavfallsfondens uppfattning om att dagens placeringsregler är mycket konservativa i jämförelse med andra kapitalförvaltande myndigheter med lång placeringshorisont. En jämförelse med motsvarande fonder i andra länder bekräftar att placeringsreglerna även är konservativa i ett internationellt perspektiv.

Kreditobligationer bör tillåtas i den av portföljen som regleras av 8 §

SKB tillstyrker Kärnavfallsfondens huvudförslag om att kreditobligationer bör tillåtas i den andel av kärnavfallsfonden som regleras av 8 § (basportföljen). Detta stämmer väl med 13 § finansieringslagen (2006:647) om att fondmedlen ska förvaltas aktsamt för att säkerställa finansieringen av de framtida kostnader som avgifterna är avsedda för. Aktsamhetsprincipen innebär att tillgångarna ska placeras på det sätt som bäst

gagnar de ersättningsberättigades intressen och som tillförsäkrar säkerhet, kvalitet, likviditet och lönsamhet för den samlade portföljen.¹

20-årsregeln bör ändras till 10 år

SKB tillstyrker även förslaget om att ersätta 20-årsregeln med en 10-årsregel. Den nuvarande ordningen medför att tillgångar med högre förväntad avkastning alltför tidigt omallokeras till räntebärande placeringar med lägre förväntad avkastning. Den nuvarande 20-årsregeln medför ett betydande bortfall av förväntad avkastning i förhållande till den riskreduktion som uppnås. Den föreslagna 10-årsregeln är bättre anpassad efter tillståndshavarnas placeringshorisont.

Förbättrad möjlighet till valutamatchning

SKB konstaterar, i likhet med Kärnavfallsfonden, att möjligheten till valutamatchning på sikt bortfaller med nuvarande regelverk. Tidsregeln medför att samtliga medel så småningom allokeras om till basportföljen, samtidigt som denna portfölj enbart tillåter placeringar i svenska kronor. De föreslagna ändringarna i 8 § innebär att även tillgångar i utländsk valuta får ingå i basportföljen. Förändringen skapar förutsättningar för att matcha fondens tillgångar och skulder (det vill säga systemets framtida kostnader) i utländsk valuta under hela programmets återstående livslängd.

Kravet på god betalningsberedskap bör kvarstå

SKB delar Kärnavfallsfondens synpunkt om att det nuvarande kravet om god betalningsberedskap (7 §) bör finnas kvar. Bedömningen att någon kvantitativ restriktion inte behöver införas för fondens likviditets- och betalningsberedskap delas också. Fonden har relativt väl kända kassaflöden på både kort och medellång sikt, och de högsta årliga utflödena är små i förhållande till fondvärdet. Kärnavfallsfondens styrelse bör därför även fortsättningsvis ha mandat att bestämma likviditetsreservens omfattning så att den kan anpassas och användas på ett väl avvägt sätt.

Konsekvenser av förslaget

SKB delar Kärnavfallsfondens bedömning om att avkastningen är en viktig del av kärnavfallssystemets finansiering. Fondens betydande kapital och långa placeringshorisont understryker vikten av ett ändamålsenligt regelverk. SKB välkomnar därför förslaget, eftersom det möjliggör en högre förväntad avkastning vid oförändrad risknivå.

I förslaget konstateras att en högre avkastning skulle leda till att finansieringssystemet blir fullfinansierat innan kärnavfallsprogrammet är avslutat om diskonteringsräntekurvan som används vid beräkningarna av kärnavfallsavgifterna inte ändras. Mot denna bakgrund anser SKB att riskpremien i diskonteringsräntan bör ses över.

Med vänlig hälsning

Svensk Kärnbränslehantering AB

Stefan Engdahl
vd

¹ Prop. 2016/17:199, s. 45.